

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM
Broj: 63 0 P 043386 21 P
Ljubuški, 27.04.2023.. godine

Općinski sud u Ljubuškom, sudac Filip Šaravanja, u pravnoj stvari tužitelja S.(M.) P., K. br. ..., Lj., kojeg zastupaju punomoćnici Marko i Dario Kraljević te Marija Skoko, odvjetnici iz Ljubuškog, protiv tuženika 1. M. (M.) E., P. k. ..., M., RH, 2. I. (M.) B., V. ..., Lj., 3. T. M. P. ud. M., Š. ..., M., RH, 4. I. (M.) J., Š. ..., M., RH, 5. N. (M.) P., Š. ..., M., RH. i 6.A. (M.) P., S. – K. b.b., V., RH, predloženici pod 1., 3., 4., 5. i 6. zastupani po punomoćnicima iz OD Markotić & partneri d.o.o. Mostar, radi utvrđenja, v. sp. 9.000,00 KM, nakon održane glavne i javne rasprave od 28.3.2023. godine, u izočnosti tuženice pod 2., u nazočnosti tužitelja i njegovog punomoćnika, te punomoćnika preostalih tuženika, dana 27.4.2023. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

- I. Utvrđuje se da je tuženicama zastarjelo pravo za predaju ostavine u ostavinskom postupku broj: 63 0 O 042745 21 O (notarski broj, notar T. Šimić UPP:174/2021) koji se vodi iza pok. M. (L.) P. iz K., koji je umro 30.5.2001. godine.
- II. Tuženici pod 1., 3., 4., 5. i 6 su dužni tužitelju isplatiti troškove parničnog postupka u iznosu od 1.480,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 27.4.2023. godine, pa do konačne isplate, u roku od 30 dana.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj je putem punomoćnika dana 21.12.2021. godine podnio tužbu u kojoj navodi da su stranke pravni sljednici pok. M.P., koji je umro 30.5.2001. godine, te da se iza njega vodi ostavinski postupak pod brojem 63 0 O 042745 21 O (notarski broj, notar T. Šimić UPP:174/2021). Isti je prekinut rješenjem Općinskog suda u Ljubuškom br. 63 0 O 042745 21 O od 6.12.2021. godine, kojim rješenjem je tužitelj upućen na parnicu radi dokazivanja da je tuženicama zastarjelo pravo na predaju zaostavštine, zatim da mu se iz ostavinske mase izdvoji kuća koju je on adaptirao i renovirao a koja se nalazi na k.č. ... k.o. K. (na ostavinskoj raspravi od 5.10.2021. godine pogrešno identificirana kao k.č. ...), te da je na nekretninama k.č. ..., ..., ..., ..., ... i ... k.o. K. zasadio višegodišnje nasade – voćke, čemu se nitko nije protivio, a za koje traži protuvrijednost tih nasada. Tužitelj u tužbi dalje navodi da je ostavitelj M.P. živio u K. u zajedničkom kućanstvu s tužiteljem i njegova utvrđena imovina je ona iz posjedovnih listova br. ... i ... k.o. K.. Svi tuženicu su odselili iz K. (ostaviteljeva imanja) prije ostaviteljeve smrti na adrese iz tužbe gdje i danas žive. Ostavitelj i tužitelj te tužiteljeva obitelj su suposjednici svih pokretnih i nepokretnih stvari koje predstavljaju ostavinsku masu, a nakon ostaviteljeve smrti isključivi faktični i samostalni posjednik istih stvari je tužitelj, koji se prema njima odnosio kao prema svojim stvarima, pa je nakon ostaviteljeve smrti renovirao

obiteljsku kuću, ulažući znatna novčana sredstava, te je zasadio višegodišnje nasade na nekretninama k.č. ..., ..., ..., ..., ... i ... k.o. K., pa će tužitelj, ukoliko ne uspije s prigovorom iz čl. 171. Zakona o nasljeđivanju, prema eventualno proglašenim nasljednicima tražiti povećanje dijela na temelju ulaganja ili obvezno-pravni novčani zahtjev kao protuvrijednost za uloženo. Ovom tužbom tužitelj prema svim tuženicima ističe prigovor zastare prava na zahtjev za predaju ostavine iz čl. 171. st. 1. i 2 Zakona o nasljeđivanju F BiH (raniji čl. 142. st. 1 i 2 ZN), a ovo stoga što je ostavitelj umro 30.5.2001. godine, a nitko od tuženih nije tražio predaju ostavine u roku od 20 godina od smrti ostavitelja (iza kojeg je tek sačinjena smrtovnica i otvoren ostavinski postupka u rujnu 2021. godine, a nasljednici su u listopadu 2021. godine zatražili zakonske nasljedne dijelove), dakle nakon proteka roka od 20 godina računajući od smrti ostavitelja, zbog čega im je zastarjelo pravo na predaju ostavine. Stoga traži da sud donese presudu kojom će se utvrditi da je tuženicima zastarjelo pravo za predaju ostavine u navedenom ostavinskog postupka, kao i da mu isti naknade troškove ovog parničnog postupka.

U odgovoru na tužbu tuženici pod 1., 3., 4., 5., i 6. su putem zajedničkog punomoćnika istaknuli da se u cijelosti protive tužbenom zahtjevu, odnosno da je isti neosnovan, te predlažu da se isti odbije uz obvezu tužitelja na naknadu troškova parničnog postupka tuženicima. Navode da tužitelj ne prilaže dokaze na kojima temelji svoje tvrdnje da je isti ulagao određena sredstva u predmetne nekretnine te da je zasadio određene nasade. Vezano za samu suštinu tužbenog zahtjeva odnosno pitanje utvrđenja zastarjelosti prava za predaju ostavine, tuženici smatraju da tužitelj pogrešno tumači zakonske odredbe te selektivno primjenjuje odredbe koje bi eventualno njemu išle u korist. Te odredbe jasno govore o predaji ostavine, na koju se i tužitelj poziva, a u konkretnom slučaju se ne može govoriti o predaji ostavine s obzirom da i sam ostavinski postupka uopće nije završen, niti je ostavinska masa raspoređena, pa samim time nisu ispunjene niti zakonske pretpostavke iz navedenog članka.

Tuženica pod 2 I.B. nije dostavljala odgovor na tužbu.

Punomoćnik tužitelja u završnom izlaganju ponovo ukazuje na navedene odredbe Zakona o nasljeđivanju te smatra dokazanim da je tužitelj faktički vlasnik cijele ostavinske mase iza pok. M.P. ukazujući na brojnu praksu kako redovnih tako i Ustavnog suda vezano za reguliranje pitanje zastare zahtjeva za predaju ostavine.

Tuženici i dalje ostaju kod navoda iz odgovora na tužbu a u završnom izlaganju ukazuju da tužitelj nije niti dokazao da je vršio određene adaptacije, renoviranje, povećanje imovine, zasađivanje voćki, već se fokusirao na navodnu zastaru predaje zaostavštine kao jedini mogući, a po mišljenju tuženika neosnovan i nezakonit osnov za stjecanje imovine koja mu ne pripada. Ukazuje da se nasljedno pravo stječe u trenutku ostaviteljeve smrti, kada su nasljednici postali suvlasnici, samo se u tom trenutku nije točno utvrdio koji su dijelovi odnosno omjeri suvlasništva. Shodno tome tuženicima ne može zastarjeti bilo kakvo pravo na ostavinu, a tužitelj je mogao ostvariti svoje pravo nasljedničkom tužbom ili u vlasničkoj parnici, kondemnatornim zahtjevom za predaju stvari ili u zahtjevu za utvrđenje prava nasljedstva. Ukazuje da je tužitelj mogao samo podnijeti tužbu za izdvajanje samo onih nekretnina iz ostavinske mase koje po njegovom stavu istom i pripadaju, a mogao je pokrenuti

postupak zbog naplate korisnih i nužnih ulaganja u nekretninu, a kako mu je ostavinski sud i naložio, a što je propustio učiniti.

U dokaznom postupku izvršen je uvid i čitanje u: Rješenje Općinskog suda u Ljubuškom broj 63 0 O 042745 21 O od 6.12.2021. godine; Smrtovcu broj ... od 1.9.2021. godine; Posjedovni listovi broj ... i ... k.o. K.; Zapisnik s ostavinske rasprave od 5.10.2021. godine, br. notarskog spisa UPP-174/2021 od 5.10.2021. godine, pri čemu je izvršen uvid i u ostavinski spis ovog suda br. 63 0 O 042745 21 O, kojeg je sud pribavio po službenoj dužnosti. Saslušan je tužitelj kao parnična stranka; saslušan je svjedok M.P.1.

Temeljem izvedenih materijalnih dokaza predloženih od strane stranaka utvrđene su sljedeće činjenice, koje očito nisu sporne među strankama:

- dana 1.9.2021. pokrenut je ostavinski postupak iza pok. M.P. dostavljanjem smrtovnice i formiranjem predmeta broj 63 0 O 042745 21 O,
- prema Smrtovcu broj ... od 1.9.2021. godine navedeni su nasljednici kao i imovina,
- iz posjedovnih listova broj ... i ... k.o. K. vidljivo je da su predmet ostavinske rasprave nekretnine upisane kao posjed ostavitelja,
- spis je upućen notar Tomi Šimiću kao povjereniku suda radi provođenja radnji i donošenja odluke,
- prema sadržaju zapisnika s ostavinske rasprave od 5.10.2021. godine, br. notarskog spisa UPP-174/2021 od 5.10.2021. godine vidljivo je da je tužitelj putem punomoćnika prema svim nasljednicima istaknuo prigovor zastare prava na predaju zaostavštine temeljem čl 171. st. 1 i 2. Zakona o nasljeđivanju (čl. 142. st. 1. ranijeg Zakona), a alternativno je zatražio da mu se izdvoje iz ostavine mas dvije stambene kuće koje je adaptirao, renovirao, čemu se nitko od nasljednika nije protivio ili da mu se izdvoji dio koji odgovara njegovom doprinosu u povećanju vrijednosti imovine. Zatražio da se nekretninama kč: ..., ..., ..., ..., ... i ... k.o. K. zasadio je višegodišnje nasade – voćke, a nitko se tomu nije protivio, pa ako bi prigovor iz čl. 171 Zakona o nasljeđivanju iz bilo kojih razloga bio neosnovan, ovaj nasljednik bi potraživao protuvrijednost tih nasada.
- Rješenjem Općinskog suda u Ljubuškom broj 63 0 O 042745 21 O od 6.12.2021. godine tužitelj je upućen parnicu radi dokazivanja zastare prava predaje ostavine i za izdvajanje navedenih kuća i drugih nekretnina.

Među strankama nije sporno niti da je tužitelj svoj tužbeni zahtjev na kraju zasnovao samo na tvrdnji da je tuženicima zastarjelo pravo zahtijevati predaju ostavine.

Imajući u vidu nespornu činjenicu da je ostavitelj umro 30.5.2001. godine relevantna je odredba tada važećeg Zakona o nasljeđivanju („Sl. list SR BiH“, broj 7/80 i 15/80) gdje je u članku 133. propisano da zaostavština umrle osobe prelazi po sili zakona na njegove nasljednike u trenutku smrti po sili zakona.

Odredbom čl. 142. st. 1. istog zakona propisano je da pravo nasljednika na predaju ostavine zastarijeva prema savjesnom posjedniku za godinu dana od kad je nasljednik saznao za svoje pravo i za posjednika stvari ostavine, a najduže za deset godina računajući za zakonskog nasljednika od smrti ostaviteljeve, a za oporučnog nasljednika od proglašenja

oporuke. Stavkom 2. istog članka propisano je da prema nesavjesnom posjedniku ovo pravo zastarijeva za dvadeset godina.

I važeći Zakon o nasljeđivanju FBiH („Službene novine FBiH“, broj 80/14 i 32/19) u svom članku 171. propisuje gotovo identičan sadržaj kao i članak 142. ranijeg Zakona, s tim da je novim Zakonom o nasljeđivanju propisano da će se prava stranaka u svezi s nasljeđivanjem cijeliti po zakonu koji se primjenjivao u trenutku otvaranja nasljedstva (čl. 269. st.1.), što će reći da se ima primjenjivati raniji zakon koji je bio na snazi u trenutku smrti ostavitelja.

U konkretnom slučaju postoji situacija između osoba koje se spore o pravu nasljeđa, od kojih jedna strana (tužitelj) ističe da zbog određenih činjenica drugi zakonski nasljednici nemaju pravo na predaju ostavine. Dakle, na tužitelju je teret dokazivanja da su predmeti ostavinske mase u njegovom posjedu i da je ostalim nasljednicima nastupila zastara navedenog prava.

U svom iskazu na glavnoj raspravi tužitelj navodi da je njegov otac do smrti živio u K. s njim i njegovom ženom i djecom. Jedan njegov brat A. je umro, nije imao djece, a ostali braća i sestre su odselili, A. 1961. u V., M. 1973. u M., gdje se udala, sestara I. se udala u V. prije Domenskog rata, a brat M. je odselio u M., gdje je napravio kuću a umro je 2004. godine, gdje je iza njega ostala žena te sin i kćer. Ističe da su on, ali i njegov otac M. pomogli u izgradnji M. kuće. Ističe da očevo imanje posjeduje on jer je običaj da jedan od sinova ostane na imanju, te su njega otac i djed ostavili na istom. Kuća na imanju je prvobitno napravljena 1900. godine. Ističe da su sve sestre prilikom udaje opremljene, a da je on kuću adaptirao jer bila u ruševnom stanju, stara kamena kuća. Adaptaciju je provodio prije nekih 10-15 godina. Na nekim nekretninama je posadio voćke, prije nekih 12 godina. Te parcele su bile krš i na njima je posadio preko 400 voćki (masline, šipke, smokve i sl.). Nitko od braće i sestra nije dolazio, niti su brinuli o tim nekretninama – predmetu nasljedstva.

Svjedok M.P.1 ističe da je on iz K. iselio u M. 1990. godine, ali je često u K.. Ističe da je poznao ostavitelja, jer su susjedi u K.. Ostavitelj M. je živio sa S. i pok. A. u kući u K., dok su ostala djeca M. odselila, svi još prije rata. Zna da su S. i njegovi sinovi renovirali kuću poslije smrti M. i S. brata A., kao i da je S. sadio masline, šipke i smokve, čak je i put probijao. Koliko zna S. sestre i bratova djeca ne rade tu ništa ali da su dolazili u goste.

Sud sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, dalje u tekstu: ZPP), cijeneći sve dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj povezanosti, stječe svoje uvjerenje oko posjeda ostavinske mase, pri tome poklanjajući vjeru iskazima tužitelja i svjedoka M.P.1, da je tužitelj zajedno s neoženjenim bratom posjedovao očevo imanje nakon očeve smrti (2001. godine), a nakon bratove smrti da je imao samostalan i isključiv posjed. Iskazi tužitelja i svjedoka su uvjerljivi i logični, nisu međusobno kontradiktorni niti su protivni u odnosu na druge dokaze. Sud ima u vidu opće poznatu činjenicu da K. predstavlja rubno selo u općini Lj., da predmet ostavine predstavlja očito obiteljsku kuću s ostalim parcelama na selu, da je prema adresama na kojima je tuženicima dostavljena tužba vidljivo da isti ne žive u K., što ukazuje na istinitost tvrdnje tužitelja i svjedoka da je očito tužitelj, prema mjesnoj tradiciji, ostao živjeti na imanju koje je

prije njega držao otac, prije njega djed, da je očito da su se sestre udale, a oženjeni brat je odselio u M. gdje je zasnovao svoj obitelj, dok je tužitelj očito vršio ulaganja u kuću u kojoj živi s uvjerenjem da je njegova, te da po logici drži ostale nekretnine sadeći voćke. Tuženici pak, s druge strane, nisu pružili niti jedan dokaz da, iako ne žive u K., možda (su)posjeduju sve ili poneku nekretninu iz ostavinske mase.

Nadalje je očito da su sve stranke, djeca kao i unuci ostavitelja, po logici stvari morali biti upućeni u činjenicu da je njihov otac, odnosno djed umro 30.5.2001. godine. U svakom slučaju je vidljivo da niti jedan zakonski nasljednik nije inzistirao na ostavinskom postupku jer je isti iniciran tek 1.9.2021. godine sačinjavanjem i dostavljanjem smrtovnice. U svakom slučaju je na taj način protekao navedeni objektivni rok od 20 godina koji se odnosi na tužitelja kao nesavjesnog posjednika, te tuženici protekom toga roka ne mogu pravo na nasljedstvo ostvarivati sudskim putem. Stoga je valjalo usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja te je odlučeno kao u izreci presude pod I.

Troškove parničnog postupka sud je dosudio tužitelju sukladno čl. 386. st. 1. i čl. 387. ZPP-a kao i važećom odvjetničkom tarifom te istom priznao na ime sastava tužbe iznos od 360,00 KM, za zastupanje na pripremnom ročištu iznos od 360,00 KM, za zastupanje na ročištu za glavnu raspravu iznos od 360,00 KM što iznosi 1.080,00 KM na odvjetničke troškove, zatim materijalni troškovi, na ime troškova pristojbe na tužbu i presudu u iznosu od po 200,00 KM, što sveukupno iznosi 1.480,00 KM. Ovi troškovi su dužni tužitelju isplatiti tuženici pod 1., 3., 4., 5. i 6., te sud nije obvezao na isplatu tuženicu pod 2. I.B. jer se ista očito nije protivila tužbenom zahtjevu u ovom postupku. Stoga je odlučeno kao u izreci presude pod II.

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dopuštena je žalba Županijskom sudu Široki Brijeg u roku od trideset dana od dana dostave prijepisa presude za tuženike pod 1., 3., 4., 5. i 6, dok taj rok za tužitelja i tuženicu pod 2. počinje teći od dana donošenja presude, tj. od 27.4.2023. godine. Žalba se podnosi putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i protivnu stranku.

Sudac

Filip Šaravanja